

Bilag 4a

Syddansk Vækstforum Erhvervsudviklingsstrategi 2012-2020

Forord

- Forord af formand for Syddansk Vækstforum, Carl Holst
  - Vision 2020
  - Forretningsområder
  - De strategiske mål

Potentialer

Syddansk Vækstforum fokuserer sin erhvervsudviklingsindsats indenfor tre udvalgte forretningsområder, der hver især rummer et stort vækstpotentiale.

- **Sundheds- og velfærdsinnovation**
  - Den stigende nationale og internationale efterspørgsel efter innovative velfærdsløsninger, herunder velfærdsteknologier og –service skaber et stort internationalt marked, som syddanske virksomheder kan udnytte.
- **Bæredygtig energi**
  - Den stigende efterspørgsel efter energiressourcer skaber et voksende globalt marked indenfor energieffektive teknologier, udvinding af fossile brændstoffer og vedvarende offshore energi.
- **Oplevelseserhverv**
  - Syddanmark har internationalt attraktive destinationer, der tiltrækker et stigende antal ferie- og erhvervsturister
  - Syddanmark har stærke kompetencer inden for fødevarer og design, som kan bidrage til at øge virksomhedernes indtjening

Syddanmarks udfordringer

Hovedudfordringer

- **Væksten er lav i Syddanmark.** I de seneste 10 år har den økonomiske vækst i Syddanmark været svag. Sammenlignet med OECD-landene lå produktiviteten i 1990'erne 20-30 pct. over gennemsnittet – i 2008 var det forspring næsten forsvundet, og produktiviteten i regionen ligger nu kun et par procent over OECD-gennemsnittet.
- I løbet af de næste 20 år er der udsigt til, at der bliver 7 % **færre i den erhvervsaktive alder.**
- **Uddannelsesniveaulet** er lavt, og modsvarer ikke virksomhedernes fremtidige behov. Ledigheden har især ramt den ufaglærte arbejdskraft og regional fremskrivninger viser, at mange af dem ikke kan finde arbejde uden opkvalificering. Der kommer til at mangle personer med en erhvervsuddannelse og personer med en videregående uddannelse både på generalist og specialist niveau.
- Virksomheders egne investeringer i **forskning og udvikling** er på landsplan 2 % af BNP mens det i Syddanmark kun udgør 1,1 %.
- **Iværksætterne** i Syddanmark er mere levedygtige end i de øvrige regioner. 53 pct. af de nye syddanske virksomheder eksisterer fortsat efter 5 år – gennemsnittet for hele landet er 48 pct. Men der etableres færre nye virksomheder i regionen end andre steder, de skaber færre job, og andelen, der eksporterer, er faldende. Den høje andel (3,2 %) af de syddanske iværksættere der klarer sig godt og bliver vækst-iværksættere skal fastholdes.
- **Eksportandelen** er lav i Syddanske virksomheder og udgør 22,2 % af den samlede omsætning mod 24,4 % på landsplan

Udgangspunkt

- Vækstforums strategi bygger videre på det fundament, der allerede er etableret i den foregående strategiperiode i form af en etableret klyngeinfrastruktur, som omdrejningspunkt for erhvervsudviklingen indenfor få prioriterede forretningsområder.
- Der er tale om etablerede virksomhedssamarbejder, der i et offentlig-privat partnerskab har potentiale til at skabe vækst og beskæftigelse i Syddanmark. Det drejer sig om:
  - Den velfærdsteknologiske klynge - Welfare Tech Region
  - Energieffektiviseringsklyngen - Lean Energy Cluster
  - Designklyngen - Design2Innovate
  - Offshorecenter Danmark og LORC
  - Vækstforums fødevarerindsatsningVirksomhederne skal være drivkraft i erhvervsudviklingen.
Derfor vil Vækstforum i den kommende periode frem mod 2020 fortsat fokusere på udviklingen af de nuværende og nye stærke virksomhedsklynger indenfor forretningsområderne.
- Ved større klyngesatsninger kan Vækstforum understøtte længerevarende udviklingsforløb på op til 5 år.

Vision for 2020

- Syddanmark er i 2020 kendetegnet ved høj vækst drevet af høj produktivitet og beskæftigelse samt af virksomheder, der agerer globalt.

Strategiske mål

- Vækstforum vil med erhvervsudviklingsstrategien arbejde mod følgende strategiske mål i 2020:
  1. Et produktivetsniveau 10 pct. over OECD -gennemsnittet , og
  2. En erhvervsfrekvens på niveau med OECD Top 5
    - I de seneste tal ligger Syddanmark 2 pct. over det gennemsnitlige produktivetsniveau, men lå i 90'erne 20-30 pct. over, så målsætningen kræver kurveknækning og høj vækst.
    - Andelen af erhvervsaktive i Syddanmark skal øges, og måles via erhvervsfrekvensen, der angiver andelen af 15-64 årige, der indgår i arbejdsstyrken. Seneste tal siger at Top 5 inden for OECD ligger på 83 pct. og at Syddanmark ligger på 79 pct. OECD gennemsnittet er 73 pct. I den seneste måling ligger Syddanmark nr. 40 blandt 340 regioner indenfor OECD. En top 5 svarer til, at Syddanmark skal op blandt de 20 bedste regioner.

Vækstforums strategiske 2020 mål

Sundheds- og velfærdsinnovation

Bæredygtig energi

Oplevelseserhverv

Uddannelse, menneskelige ressourcer

Iværksætter

Forskning, innovation og nye teknologier, herunder design og IKT

Klyngeudvikling

Yderområder, grænseoverskridende samarbejde og internationalisering

Særlige indsatser

Vejen til målene

- Vækstforum ønsker fortsat at fokusere på få forretningsområder med et stort vækstpotentiale
- De strategiske mål om øget produktivitet og øget erhvervsfrekvens skal opnås gennem anvendelse af redskaberne:
  - Uddannelse, menneskelige ressourcer
  - Iværksætter
  - Forskning, Innovation og nye teknologier, herunder design og IKT
  - Klyngeudvikling
- Yderområder, det grænseoverskridende samarbejde og internationalisering indgår som tværgående prioriteringer indenfor forretningsområderne.
- Vækstforum kan på eget initiativ igangsætte særlige indsatser, hvis en særlig indsats har et stort erhvervspotentiale som ligger udenfor Vækstforums tre forretningsområder. Det kan være indsatser der adresserer udfordringer på såvel generelle som specifikke rammebetingelser.

Mål på forretningsområderne

Strategiske mål

FOKUS PÅ VÆKST

- Produktivetsniveau 10% over OECD-gennemsnittet &
- Erhvervsfrekvens på niveau med OECD top-5

SUNDHEDS- OG
VELFÆRDSINNOVATION

30 % VÆKST I PRODUKTIVITET

25 % VÆKST I EKSPORT

BÆREDYGTIG ENERGI

15 % VÆKST I PRODUKTIVITET

10 % VÆKST I EKSPORT

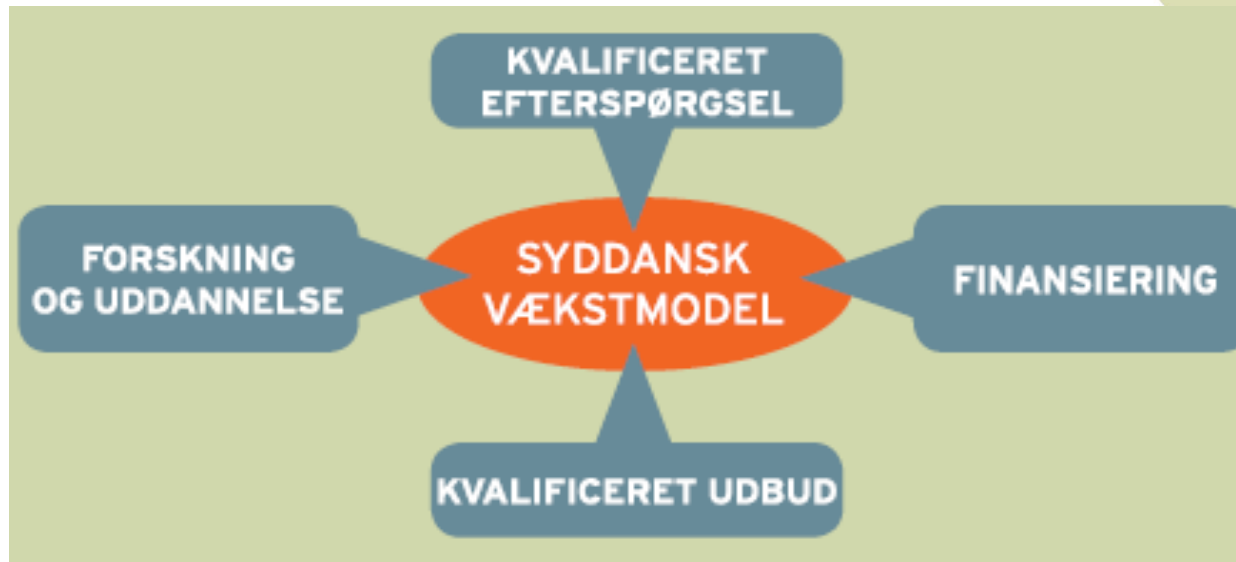
OPLEVELSESERHVERV

25 % VÆKST I PRODUKTIVITET

15 % VÆKST I ANTALLET AF
BESKÆFTIGEDE

Vækstforum har udpeget de to væsentligste målsætninger inden for hvert forretningsområde – to målsætninger, der vil bidrage med størst effekt på Vækstforums strategiske mål og samtidig adressere det enkelte forretningsområdes udfordringer. De tre forretningsområder er udvalgt fordi det er tre områder, der potentielt vil bidrage mest i forhold til Vækstforums strategiske mål. I Vækstforums handlingsplan er fastlagt operationelle mål for de tre prioriterede forretningsområder.

Syddansk vækstmodel

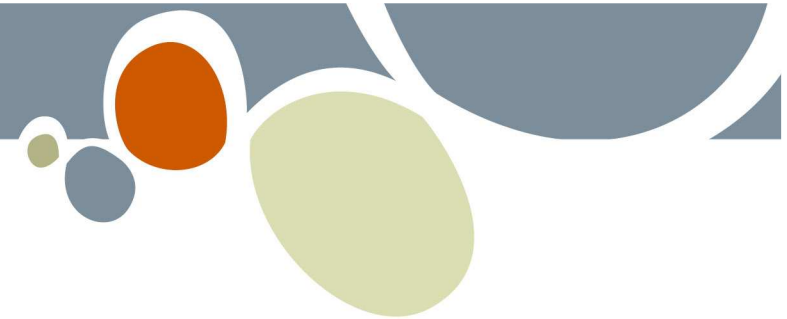
Den syddanske vækstmodel er fundamentet for at realisere potentialet inden for de enkelte forretningsområder. Modellen udgør **en erhvervspolitisk infrastruktur**, som giver mulighed for at sætte ind der, hvor udfordringerne er størst og hvor der er størst potentiale på det enkelte forretningsområde. Modellen understøtter rammebetingelserne hele vejen rundt om indsatsen.

- **Udbud:** Vækstforum vil understøtte etablering og udvikling af flere virksomheder og flere og bedre produkter og services på markedet
- **Efterspørgsel:** Vækstforum vil stimulere, organisere og kvalificere efterspørgslen efter nye produkter og services
- **Finansiering:** Vækstforum vil forbedre virksomhedernes adgang til risikovillig kapital og udviklingsmidler
- **Forskning og uddannelse:** Vækstforum vil styrke forskning, uddannelse og viden på forretningsområderne og sikre virksomhedernes adgang til de rette kompetencer

Sundheds- og Velfærdsinnovation

- **Definition af sundheds- og Velfærdsinnovation**
  - Erhverv der arbejder med sundheds- og velfærdsløsninger, som kan bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer inden for velfærdsområdet og samtidig skabe øget vækst i private virksomheder samt øget effektivitet og kvalitet. Velfærdsområdet defineres bredt, dog med fokus på at udnytte forretningsmulighederne i velfærdsteknologier og velfærdsservices, bl.a. i tilknytning til sygehusbyggerier, forebyggelse og ernæring, øget egenomsorg, pleje samt sygdomsbehandling.
- **Vækstforum har følgende 2020 vision**
  - I 2020 er Syddanmark internationalt førende inden for udvikling, afprøvning og anvendelse af sundheds- og velfærdsløsninger, som gennem offentlig-privat samarbejde skaber innovative løsninger og vækst.
- **Langsigtede udfordringer på forretningsområdet**
  - Der er mange små virksomheder med et uudnyttet vækstpotentiale.
  - Den indenlandske efterspørgsel efter intelligente velfærdsløsninger øges kun langsomt, og der er ikke tilstrækkelig fokus på at udnytte potentialet på det internationale marked
  - Kommercialiseringspotentialet udnyttes ikke tilstrækkeligt.
  - Flowet fra forskning til marked er for svagt.
- **Vækstforum har følgende konkrete mål for Sundheds- og Velfærdsinnovation**
  - 30 pct. højere vækst i produktivitet. Der sigtes efter en gennemsnitlig årlig vækst på 3-3,5 pct. frem mod 2020
  - 25 pct. højere eksportandel. De seneste tal viser, at 44 pct. af den samlede omsætning eksporteres. Målet indebærer at andelen skal være på 55 pct. i 2020

Bæredygtig energi

Definition af Bæredygtig energi

- Erhverv der arbejder med teknologier, viden og komponenter som medfører en intelligent og effektiv energiudnyttelse.
- Erhverv der arbejder med teknologier, viden og komponenter til anvendelse i hele værdikæden for offshore energiproduktion, såvel vedvarende som fossil energi.

Vækstforum har følgende 2020 vision

- I 2020 er Syddanmark en international førende region mht. teknologi- og forretningsudvikling indenfor effektiv energiudnyttelse og offshore energi.

Langsigtede udfordringer på forretningsområdet

- Mangel på kvalificeret arbejdskraft
- Fastholdelse af en kvalificeret efterspørgsel på hjemmemarkedet
- Øget konkurrence på eksportmarkedet for energiteknologier
- Lav eksport af energiteknologier i SMV'er i forhold til potentiale

Vækstforum har følgende konkrete mål for bæredygtig energi

- 15 % vækst i produktiviteten inden for forretningsområdet bæredygtig energi
- 10 % vækst i eksport af teknologier inden for forretningsområdet bæredygtig energi

Oplevelseserhverv

Definition af Oplevelseserhverv

Serviceerhverv inden for ferie- og erhvervsturisme

Virksomheder som anvender design med henblik på at skabe øget merværdi af virksomhedens produkter.

Erhverv, hvor design er det primære produkt, f.eks. de kreative erhverv

Erhverv der arbejder med fødevarer, hvor der er indbygget oplevelser med henblik på at øge produktets værdi.

Vækstforum har følgende 2020 vision

I 2020 er Syddanmark en oplevelsesregion med internationalt anerkendte destinationer

I 2020 er Syddanmark nordeuropæisk centrum for designanvendelse i virksomheder og designkompetencer.

Langsigtede udfordringer på forretningsområdet

Der er lav produktivitet på forretningsområdet.

Kompetenceniveauet inden for turismeerhvervet er lavt.

Der er manglende fokuseret indsats på styrkepositioner og internationalisering.

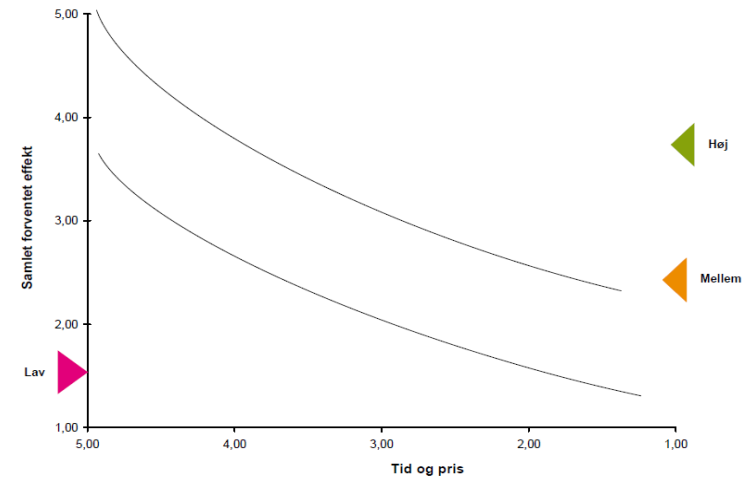
Vækstforum har følgende konkrete mål for området

25 pct. højere vækst i produktivitet svarende til en gennemsnitlig årlig vækst på 2,5-3 pct. frem mod 2020.

15 pct. vækst i antallet af beskæftigede. Væksten fra 2003-2008 var knap 10 pct.

Effektmodellen

- Vækstforum støtter de projekter der giver størst effekt på målene for forretningsområderne
- Projekterne vurderes også på en række tværgående kriterier, men effekt er et centralt kriterium – effekt på forretningsområdernes mål

Effektmodellens opbygning

Potentiale

- Samlede forventede effekt. Hvilken forventet effekt vil projektet eller aktiviteten have?

Kompleksitet

- Tid og Pris: Forandringsomfang, omkostninger og andre forudsætninger for aktiviteten eller projektet, samt tidsdimensionen: Hvor lang tid vil implementeringen tage?

Redskaberne

- Vækstforum anvender følgende redskaber, som et bærende element i erhvervsudviklingsindsatsen.
  - **Menneskelige ressourcer og uddannelse** – herunder efteruddannelse af arbejdsstyrken, erhvervsrettet uddannelse på alle niveauer, samt tiltrækning og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft.
  - **Iværksætteri** – herunder tiltrækning af kapital, udvikling af vækstvirksomheder og fremme af iværksætterkultur.
  - **Forskning, innovation og nye teknologier** – herunder øget teknologianvendelse, teknologioverførsel, brug af design, IKT og forsknings og innovationssamarbejder.
  - **Klyngeudvikling** - udvikling af erhvervsklynger som metode til at sikre vækst indenfor forretningsområderne.
- Vækstforum støtter initiativer, der anvender et eller flere af ovenstående redskaber til udvikling af forretningsområderne.

Tværgående indsatser

Indenfor forretningsområderne prioriterer Vækstforum en række tværgående indsatser.

Yderområderne:

- Syddansk Vækstforum vil udnytte yderområdernes vækstpotentiale inden for forretningsområderne. Der skal sættes målrettet på at inddrage virksomheder fra yderområderne i regionale klynger og understøtte virksomhedernes vækst gennem klyngesamarbejde inden for forretningsområderne.
- De syddanske erhvervs-klynger forpligtes til at inddrage virksomheder i yderområderne og understøtte dem i at skabe vækst gennem klyngesamarbejde inden for forretningsområderne.

Internationalisering:

- Vækstforum vil understøtte de syddanske erhvervs-klyngers internationale engagement, så disse styrkes og nye virksomheder og kapital fra udlandet kan tiltrækkes
- Samspillet med internationale videninstitutioner styrkes til gavn for syddanske virksomheder, så de får bedst mulig adgang til forskning højt niveau og internationale talenter.
- Virksomhedernes eksport og de regionale kompetencers internationale synlighed skal styrkes.

Det grænseoverskridende samarbejde:

Potentialet i det grænseoverskridende samarbejde skal udnyttes, så det understøtter Region Syddanmarks erhvervs-mæssige styrker. Der tages afsæt i samarbejdet med Slesvig-Holsten, og det grænseoverskridende samarbejdet skal udvides, så det også omfatter Hamborg, Nordsø- og Østersøområdet.

Særlige indsatser

Vækstforum ønsker at agere på både langt og kort sigt.

Fokuseringen på tre forretningsområder er et led i den langsigtede omstillingsproces.

På kort sigt kan der opstå behov for en hurtig og konkret indsats fra Vækstforum side.

- Vækstforum kan derfor på eget initiativ igangsætte særlige indsatser med stort erhvervs potentiale, som rækker ud over Vækstforums tre forretningsområder. Det kan være indsatser der adresserer udfordringer på såvel generelle som specifikke rammebetingelser.
  - Særlige indsatser besluttet af Vækstforum, eventuelt som en del af handlingsplanen.
  - De særlige indsatser er tidsbegrænsede
  - Der afsættes puljemidler særskilt til særlige indsatser

TVÆRGÅENDE KRITERIER

VÆKSTFORUMS INDSATS BYGGER PÅ EN RÆKKE TVÆRGÅENDE KRITERIER, SOM VIL BLIVE LAGT TIL GRUND FOR INDSATSEN:

OFFENTLIGT-PRIVAT PARTNERSKABER

Initiativerne skal skabe samspil mellem den offentlige og den private sektor med henblik på at udnytte fælles potentialer og skabe løsninger på et højere niveau.

SAMORDNING OG KOORDINERING

Initiativerne skal medvirke til at samordne og koordinere regionens mange aktiviteter med henblik på at sikre synergi og undgå overlap og parallelsystemer.

FOKUSERING

Initiativerne skal bidrage til at samle kræfterne i større og perspektivrige initiativer, der synligt og markant løfter regionen på udvalgte områder.

GLOBALISERING

Initiativerne skal have perspektiver i forhold til globaliseringens muligheder og omsætte dem til konkurrencemæssige fordele. Der satses målrettet og strategisk på internationalt samarbejde.

VÆKST I YDEROMRÅDER

Initiativerne skal komme hele regionen til gode ved at satse på brobygning til yderområdernes særlige styrker og potentialer til gavn for hele regionen.

BÆREDYGTIGHED

Initiativerne skal skabe vækst og udvikling uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at få opfyldt deres behov i fare. Begrebet bæredygtighed omfatter miljømæssig, social og økonomisk bæredygtighed.

SAMFINANSIERING

Der skal være bredt ejerskab og fælles prioritering af ressourcer til de initiativer og udviklingsaktiviteter, vi igangsætter. Samfinansiering og matchning af midler vil være et krav, uanset om det gælder EU - midler eller regionale udviklingsmidler..